

Az Együttes története

A második világháborúban szinte teljesen leállt ipari termelés újraindításához meg kellett szervezni a szakmunkások képzését. Országszerte ipari tanuló otthonokat hoztak létre, ahol a fiatal növendékek szakmai képzésén túl, sportköröket, és kulturális csoportokat szerveztek. A Hernád utcai ipari tanuló otthonban – **Létai Dezső** (1931-1987) vezetésével – már működött egy tánccsoport, amikor a Munkaerő Tartalékok Hivatala (MTH) kulturális osztálya 1949 végén az ipari tanulók részére felvételt hirdetett egy megalakítandó táncegyüttesbe.

Vadady Ágnes (1928-2003) és **Aszalós Károly** válogatása alapján, 16 lányt és 16 fiút vettek fel a csoportba.

Közben az MTH megvette a Desseffy utcai kollégiumot, ahová a fiúkat szállásolták el. A lányok a Bajcsy Zsilinszky úti kollégiumban laktak.

1950. május 1.-én létrehozták a Munkaerő Tartalékok Központi ének,- zene,- és táncegyüttesét, röviden: az MT Központi Művészegyüttest.

A Művészegyüttes 1950 végén került végleges helyére a Rottenbiller utcai székházba, ami korábban a Katolikus legényegylet otthona volt.

Az átköltözés után az együttest **Csillag István igazgató** vezette.

A Munkaerő Tartalékok Hivatala még 1950-ben megbízta **Darázs Árpád** és **Lantos Rezső karnagyokat** egy kórus megszervezésével és beindításával, amely **Munkaerő Tartalékok Központi Énekkara** néven működött, elsősorban középiskolások, majd a felsőfokú oktatásban és munkahelyeken dolgozó fiatalok részvételével.

Darázs Árpád ekkor a Magyar Állami Népi Együttes karnagya is volt.

A tánckart kezdetben, a **Szász József és Vilmos testvérek**, valamint **Breitner Tamás** karmester által alapított komolyzenészekből álló zenekar kísérte.

Szigeti Pál, a Rottenbiller utcai székházba költözést követően került az együtteshez, akinek irányításával alakult ki az intézmény végleges szervezeti felépítése.

Csámpai Ivó 1952-ben, toborzással összegyűjtött tehetséges gyerekekből megalakította a **Rajkó zenekart**, amelyet 1953-tól **Farkas Gyula** vezetett tovább, aki az Állami Népi Együttes alapító tagja volt és – a Rajkó zenekar vezetése mellett – 1960-ig ott is dolgozott, Információim szerint a Rajkó zenekart 1955 körül helyezték át a Rottenbiller utcai székházba az ott működő MT együtteshez.

1955-ben a Munkaerő Tartalékok Hivatalától, a Dolgozó Ifjúsági Szövetség, azaz a DISZ vette át az együttes irányítását és fenntartását, ettől kezdve az együttes új neve:

DISZ Központi Művészegyüttes lett.

Az együttes igazgatója **Szigeti Pál**, a művészeti vezető **Bánki László**, a politikai munkatárs **Gerő Lóránt** lett.

1957-ben a KISZ megalakulásával egyidejűleg, az együttes neve **KISZ Petőfi Ének-, Zene és Táncegyüttes**, röviden **KISZ Petőfi Művészegyüttes** lett. Besorolása központi költségvetési szerv, fenntartója a KISZ Központi Bizottsága, amelynek fennhatósága az MSZMP volt.

1957-ben a KISZ megalakulásával egyidejűleg alakult meg **Tóth Béla** vezetésével – **Berecz János** és egyetemi társai szervezésében – a **KISZ Egyetemi Énekkar**, elsősorban egyetemistákból, akik a diploma megszerzése után is tagjai maradtak a kórusnak.

A következő években sorra alakulnak meg a különböző művészeti csoportok (Szimfonikus zenekar – **Simon Albert**, Harmonika zenekar – **Dán Antal**, Irodalmi csoport – **Bicskei Gábor** stb.),

így 1970-re már 12 művészeti csoportban, mintegy 500 fiatal részesül művészeti képzésben.

Az évi 700 hazai fellépés mellett, az együttes szívesen látott vendég volt a világ minden táján.

Műsorai felölelik a magyar néptánc, a tematikus tánc, a zene, és az ének, különböző területeit. A szimfonikus zenekar, a kamarazenekar, a kórusok és a szólisták Magyarországon és külföldön egyaránt kiemelkedő eredményeket értek el a klasszikus zene terén.

A bemutatásra került művek jelentős részét kimondottan az együttes számára alkották a legkiválóbb magyar zeneszerzők és koreográfusok.

Az Együttes fennállásának 25. évfordulója alkalmából, 1975-ben, kiérdemelte az akkori legmagasabb állami kitüntetést, a **Munka Vörös Zászló Érdemrendet**. (Ezt a kitüntetést elsőnek a Magyar Állami Operaház, majd a Magyar Állami Népi Együttes kapta meg.)

A művészeti csoportok számának növekedésével, az 1970-es évek végére az előadások száma megközelítette az 1100-at.

A rendszerváltást követően – a fenntartó KISZ feloszlása után – a kisebb csoportok megszűntek, a szerencsésebbek új támogatót találva, kiváltak az együttesből.

A nemzetközileg is jelentős értéket képviselő tánckar és a Rajkó zenekar, Talentum Kulturális Fórum néven, alapítványi formában működik tovább.

A finanszírozási gondok kezelésére létrehozzák a Talentum Művészeti Iskolát, néptánc, versenytánc, színpadi tánc és zenetagozattal.

Az állami támogatás tudatos elsorvasztásának következtében 2002-ben, az együttes kénytelen volt felszámolni a fennállása alatt legnagyobb sikereket elért csoportját a „Nagy Tánckart”.

A Tánckar utolsó előadása 2002. november 23.-án volt a Bábszínházban.

A még profitot teremteni képes Rajkózenekar tulajdonlásáért megindult a harc. Az anyagi függőségbe kényszerített zenekart szétzilálják, megosztják. A világszerte fogalommá vált Rajkó név használata körül vita és per alakul ki, így e sorok leírása idején, az évtizedeken át együtt muzsikáló zenészek, egymástól kettészakítva, két érdekcsoportnak húzzák a nótát.

Az együttes sikereit számtalan nemzetközi versenyen elért díj, elismerés, kitüntetés, hazai és külföldi rádió, televízió, film és hanglezefelvétel dokumentálja.

A zenei élet élvonalába tartozó, valamint a színház- és filmművészet számtalan kiemelkedő személyisége került ki az együttes soraiból.

Fennállása alatt az együttes mindig hű volt a kezdetek idején megfogalmazott gondolathoz, hogy

"... ápolja, fejlessze és terjessze a magyar nép művészetét nemcsak hazai, hanem külföldi szereplései alkalmával is."